

transmis cu o molipsitoare jovialitate, optimismul tinerei țărance, Floarea.

Din grupul personajelor negative, Gheorghe Marinescu (Cotoroiu) și Ileana Tarnavski (Moașa) au realizat compoziții colorate, știind să evite alunecarea spre șarjă. În schimb, Ana Ionică (Lenuța) și Stan Ion (Trandafir) și-au descifrat doar parțial partitura scenică, prima cu masca încruntată și imobilă a chiburoaicei, cel de al doilea scrișnindu-și cu monotone replicile. Mihai Ciucă (doctorul Florinel Petrescu) a avut un aer distrat, absent, diminuând astfel contraacțiunea pe care o reprezenta personajul său. L-am fi vrut

mai „escroc“ (și „escroc sentimental“, cu treceri variate și nuanțate).

Decorurile lui Traian Nițescu n-au avut prea multă originalitate, dar pictorul-scenograf a distribuit cu economie elementele de decor în mica scenă a studioului, oferind astfel suficient spațiu pentru joc.

Fără să neglijăm excepțiile, socotim că studenții Institutului de Artă Teatrală au fost prea puțin ajutați în interpretarea piesei. De aceea, spectacolul a părut mai degrabă o lectură colectivă decât o interpretare artistică. Păcat. Unele elemente valoroase și-ar fi putut evidenția înzestrările.

Mihai Crișan

URMĂRIIND VIAȚA SPECTACOLELOR

AMĂNUNTE CARE SUPĂRĂ

Teatrul Municipal: *Tache, Ianke și Cadir* de V. I. Popa

Ne întrebăm adesea, câte dintre spectacolele trecute prin încercarea grea a suteilor de reprezentații își pot păstra neștirbite virtuțile inițiale? Ne-am pus această întrebare și în legătură cu spectacolul *Tache, Ianke și Cadir* de la Teatrul Municipal, ajuns astăzi la cea de-a 376-a reprezentație. Despre el, după premieră, se scria: „Un spectacol viu, amuzant și inteligent...“, „Așa cum se joacă la Teatrul Municipal, *Tache, Ianke și Cadir* constituie un spectacol excelent“.

Ce s-ar putea scrie azi despre el? Iată o rațiune suficientă pentru a revedea cu mult interes spectacolul cu această piesă a lui Victor Ion Popa.

Bine gândit inițial, nu s-ar putea spune azi că spectacolul, în liniile sale mari, își vede alterată substanța comică, după cum, de asemenea, nu s-ar putea afirma că mesajul textului: „român-ovrei-turc, oameni estem“, rostit de autor într-o vreme când prigoana rasială era necrutătoare, nu s-ar transmite și azi în spectacolul de la Municipal, cu emoție, cu limpezime, cu aceeași caldă rezonanță ca și la premieră, în ciuda ritmului care a scăzut pe parcurs. I se reproșă regizorului, la premieră, ne-realizarea ritmului, îndeosebi în actul III; acum, observația este valabilă și pentru restul spectacolului. În actul II, de exemplu, scena prinzului sau a jocului celor trei personaje, pentru întietatea numelui

pe firmă — când în acest sens se trag bilețele din căciula turcului — trenează peste limitele stabilite inițial. Totuși, spectacolul se urmărește încă cu interes. Acest interes este susținut de interpretarea fidelă și conștiințoasă a unor actori care, deși nu toți fac parte din distribuția de la premieră, se străduiesc să mențină nealterat conținutul și conturul plin de culoare și farmec al personajelor. Vom menționa, în primul rând, pe Carol Kron, care, ca și la premieră, excelează în rolul lui Ișig-Ilie, rol care a câștigat parcă pe parcurs în dezvoltură și în naturalitate. Cu toate că nici acest actor nu a putut rezista tentației de a adăuga măcar o replică — ce-i drept, nu din cele mai compromițătoare pentru autor (când se răstește Ianke în actul II la el, Carol Kron se ferește cu replica, inexistentă în text, „nu dădea în Gambetta“) — actorul merită laude pentru modul viu și viguros cu care marchează și astăzi prezența în scenă a acestui tip de lichea, rapace și odios.

Fără să alunecă în șarjă sau exprimate exterioră, G. Aurelian reușește cu convingere, umor și duioșie, să impună spectatorului imaginea jovială, plină de neastîmpăr, a lui Ianke. I se poate reproșa însă o notă de exagerare a sentimentului de amărăciune, pe care îl provoacă piedicile ce se ivesc în calea căsătoriei fiicei sale cu Ionel — sentiment consumat cu

prea mult plinset, cu prea exagerată lamentare și care scoate puțin personajul din limitele atmosferei mai puțin grave, stabilită inițial de regizorul spectacolului. I se mai poate reproșa, de asemenea, machiajul făcut în pripă, cu marginea perucii insuficient estompată, care alterează de fapt prospețimea spectacolului de care vorbeam.

La aceasta s-ar adăuga unele scăpări neartistice, cum ar fi scobitul cu degetele în gură, după masa copioasă pe care o consumă cu Tache, amănunt care e departe de a sugera — așa cum probabil s-a gândit actorul — caracterul popular al personajului și care a trezit dezaprobarea unor spectatori.

Dacă în interpretarea lui Tache, M. Meureuță a făcut dovada talentului său robust, reliefând cu savoare chipul moldoveanului morocănos dar mucalit, nu același lucru se poate spune despre Chiriță Misail, în a cărui interpretare Cadir a apărut șters, monoton, cufundat într-o tristețe permanentă, în care nu s-au intuit și cele cîteva accente de vioiciune pe care acțiunea acestui personaj le solicită, ceea ce, în consecință, a dus la punctarea spectacolului cu o notă de oboseală. Nuanța nedorită de oboseală și mai ales de plictis, a subliniat-o cu ostentație și tînărul Mircea Albulescu, care, adevărat, în rolul ingrat și slab caracterizat al lui Ionel, nu a putut face dovada darurilor sale creatoare, dar care, prin lipsa de interes pe care a manifestat-o față de acțiunea scenică, a adus în spectacol o notă de degradare și de îmbătrînire prematură a acestuia. În interpretarea lui Mircea Albulescu, Ionel a fost golit de conținut; actorul a rostit mecanic replicile, ba, uneori, a și diformat linia personajului, fie răsbindu-se neîndreptățit

și deosebit de brutal la Tache și Ianke, fie rîzînd fals și exagerat de prelungit, fapt care a surprins chiar pe partenerii săi. Imaginea lui Ionel, în fond un băiat modest și liniștit, apare din această cauză diformată, cu o tentă de lichelism de mahala, cinic și nepăsător la zbciumul alor săi. Această nepăsare s-a resimțit cu deosebire în atitudinea disprețuitoare față de rol — în replicile rostite cu mîinile vîrte în buzunare, cu spatele la celelalte personaje, fie într-o rînă, frămîntîndu-se pe picioare sau marcînd cu un singur picior un tremur nervos, fie trăgînd ochiade în sală, fie mimînd o tristețe de cabotin, fie îngăduindu-și libertăți ieșite cu totul din cadrele artisticului: să ceară pe ascuns unui partener, o cutie de chibrituri ca să-și aprindă o țigară sau, și mai rău, să „glumească“ cu partenerul, repezindu-se la Ianke, sub pretext că-l ajută să-și facă nodul la cravată (momentul în care Ianke se îmbracă spre a cinsti sosirea Anei), și să-l strîngă atît de puternic, încît G. Aurelian, congestionat, a fost nevoit să protesteze cu voce tare și vizibil în scenă.

Asemenea „amănunte“ care, pentru unii, ar părea poate „nevinovate“ (dacă nu inerente unui spectacol care a atins o cifră-record de reprezentații), contribuie la degradarea lui. Atragem de aceea atenția Teatrului Municipal, care în general își menține spectacolele la o înaltă ținută ideologică și artistică, să controleze și spectacolele ce se apropie de impresionanta cifră de 400 de reprezentații, spre a preîntîmpina apariția unor atari manifestări, întrucît, chiar izolate, ele pot compromite imaginea de ansamblu a unui spectacol și știrbi aprecierea atît de pozitivă de care spectacolul s-a bucurat pînă acum.

UN SPECTACOL CARE TREBUIE ÎMPROSPĂTAT

Teatrul Tineretului: *Înșir-te mărgărite* de Victor Eftimiu

Alături de cîteva spectacole noi: *Partea leului*, *Nila toboșora*, *Prinț și cerșetor*, pe afișul Teatrului Tineretului figurează spectacolul *Înșir-te mărgărite*, care numără la acest teatru mai mulți ani de viață scenică. Dacă admitem că în spectacolele care au trecut prin focul trierilor îndelungate, publicul vede confirmarea consecvenței crezului de creație al colectivului teatral, devotamentul său în căutările ideo-

logico-artistice, atunci, pe bună dreptate, ne îndurerează atitudinea neglijentă a Teatrului Tineretului față de această realizare a sa, care nu s-a bucurat nici la premieră, nici pe parcurs, de afirmarea vreunui crez artistic. S-ar fi cerut în valorificarea poemului feeric al lui Victor Eftimiu un crez artistic, pentru că, în sfîrșit, el reprezenta o „piesă pe profil“, venea să răspundă unei necesități de re-